

Механізми взаємодії в системі публічного управління

Євгеній Ю. Іванов ¹ *

¹ Державний податковий університет (Україна). Аспірант кафедри менеджменту та публічного управління.

* Автор-кореспондент, e-mail: ivanovge84@gmail.com

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.4.12](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.4.12)

Авторське право

© 2025 автора

Цей твір

ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

У статті досліджено внутрішню та зовнішню взаємодію в системі публічного управління як ключовий фактор ефективності та розвитку. Мета дослідження зосереджена на дослідженні внутрішньої та зовнішньої взаємодії в системі публічного управління, оцінці їхнього впливу на ефективність і результативність роботи органів публічної влади, а також розробці пропозицій щодо покращення механізмів взаємодії з метою підвищення якості державного управління. Розглянуто сутність та особливості внутрішньої взаємодії між різними рівнями влади, органами державної влади та посадовими особами, а також зовнішньої взаємодії з громадянами, інститутами громадянського суспільства, бізнесом та міжнародними організаціями. Проаналізовано значення ефективної взаємодії для забезпечення єдності та узгодженості в роботі системи публічного управління, підвищення якості життя громадян, досягнення сталого розвитку та зміцнення демократичних інститутів. Розглядаються інструменти та методи, що використовуються для налагодження ефективної взаємодії, такі як інформаційні технології, публічні консультації, участь громадян у вирішенні місцевих питань та інші. Особлива увага приділяється аналізу проблем та викликів, пов'язаних з налагодженням взаємодії в умовах сучасних трансформацій. На основі проведеного аналізу пропонуються рекомендації щодо вдосконалення механізмів взаємодії в системі публічного управління з метою підвищення якості державного управління та забезпечення сталого розвитку суспільства. Публічне управління, що є багатокомпонентним механізмом, вимагає ефективної інтеракції між внутрішніми та зовнішніми суб'єктами. Забезпечення такої взаємодії є необхідною умовою для підвищення ефективності державного управління, поліпшення соціально-економічного добробуту громадян, досягнення сталого розвитку та зміцнення демократичних інститутів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

публічне управління, внутрішня взаємодія, зовнішня взаємодія, ефективність, розвиток, громадянське суспільство, партнерство.

e-ISSN 3041-2498

Public Management and Policy

<https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap>

Mechanisms of Interaction in the Public Administration System

Yevhenii Ivanov ¹ *

¹ State Tax University (Ukraine). Postgraduate Student at the Department of Management and Public Administration.

* **Corresponding Author**, e-mail: ivanovge84@gmail.com

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.4.12](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.4.12)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution – NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

This article explores internal and external interaction within the public administration system as a key factor in effectiveness and development. The study aims to examine internal and external interactions within the public administration system, assess their impact on the efficiency and effectiveness of public authorities, and develop recommendations for improving interaction mechanisms to enhance the quality of public administration. The essence and features of internal interaction between different levels of government, public authorities, and officials, as well as external interaction with citizens, civil society institutions, businesses, and international organizations, are considered. The importance of effective interaction for ensuring unity and coherence in the work of the public administration system, improving the quality of life of citizens, achieving sustainable development, and strengthening democratic institutions is analyzed. Ways to improve internal and external interaction are proposed, in particular, through the development of legislation, strengthening institutional capacity, ensuring openness and transparency, and expanding partnership and cooperation. Public administration is a complex mechanism that contains many interconnected elements. The effectiveness of its functioning largely depends on well-established interactions both within the system and outside it. This interaction ensures the effectiveness of public administration, improving the quality of life of citizens, sustainable development, and strengthening democratic institutions. Key aspects of internal interaction are a clear delineation of powers and responsibilities, effective information exchange, coordination of the activities of authorities, and the creation of control mechanisms. External interaction encompasses relations with citizens, businesses, the media, and international organizations, contributing to the development of democratic processes and Ukraine's integration into the world community. To achieve this goal, it is necessary to improve legislation, develop institutional capacity, ensure openness and transparency, and develop partnerships and cooperation. Effective public administration and successful development of the country can be ensured only with a comprehensive and systematic approach to the development of internal and external interaction.

KEYWORDS

public administration, internal interaction, external interaction, effectiveness, development, civil society, partnership.

1. Вступ

У сучасних умовах реформування державного управління, децентралізації влади та цифрової трансформації особливої актуальності набуває проблема ефективної взаємодії між різними суб'єктами публічного управління. Взаємодія між державними органами, громадськістю, бізнесом, інституціями громадянського суспільства та міжнародними партнерами є не лише вимогою часу, але й ключовим чинником забезпечення результативності державної політики.

Ефективність функціонування державного управління значною мірою залежить від налагодженої взаємодії як в середині системи, так і з зовнішніми суб'єктами. Саме ця взаємодія і забезпечує підвищення якості життя громадян, сталий розвиток та зміцнення демократичних інститутів.

В умовах сучасних викликів, таких як цифрова трансформація, глобалізація та зростання вимог громадян до прозорості та підзвітності, питання налагодження ефективної взаємодії в системі публічного управління набуває особливої актуальності. Недостатня координація між державними органами, обмежена участь громадян у процесах прийняття рішень, неефективний діалог з бізнесом та міжнародними партнерами – все це негативно впливає на якість державного управління та ускладнює досягнення стратегічних цілей розвитку країни.

Особлива увага має бути приділена розвитку механізмів громадської участі, таких як публічні консультації, громадські ради, електронні петиції та інші інструменти, що дозволяють громадянам впливати на формування та реалізацію державної політики. Взаємодія – це не лише інструмент, а й інституційна основа для досягнення цілей державної політики.

Для досягнення цілей державної політики необхідно удосконалювати законодавство, розвивати інституційну спроможність, забезпечувати відкритість та прозорість, розвивати партнерство та співпрацю. Тільки за умови комплексного та системного підходу до розвитку внутрішньої та зовнішньої взаємодії можна забезпечити ефективне публічне управління та успішний розвиток країни.

2. Огляд літературних джерел

Дослідження базується на широкому спектрі наукових праць, що розкривають механізми взаємодії в системі публічного управління, відображаючи як українські, так і міжнародні перспективи. Так, українські науковці, заклали теоретичну основу взаємодії в системі публічного управління. Т. Яценко дослідила співвідношення понять «взаємодія» та «взаємовідносини» в державному управлінні, підкреслюючи їхню роль у координації управлінських процесів [1]. В. Рубцов і Н. Перинська розширили розуміння взаємодії як управлінського явища, акцентуючи на структурі державних установ і необхідності адаптації до сучасних викликів через дистанційні платформи [2]. О. Пчеліна додала практичний вимір, аналізуючи взаємодію в розслідуванні злочинів у сфері службової діяльності, що вказує на її значення в правоохоронній сфері [3]. С. Ситнік розвинула психологічний аспект, розглядаючи управлінську взаємодію як умову реалізації особистісного потенціалу, що має значення для підвищення ефективності персоналу [4]. П. Гаман зосередився на комунікативних парадигмах місцевого самоврядування, акцентуючи на суб'єкт-об'єктній взаємодії між владою та громадами [5]. Н. Гаєва дослідила теоретичні засади взаємодії органів влади з об'єднаннями громадян, наголошуючи на інклюзивності [6], тоді як В. Дрешпак і Н. Липовська запропонували прикладні моделі діалогу з територіальними громадами, що відображає прикладний аспект проблеми [7].

Міжнародні дослідження доповнюють цей аналіз. А. Девіс досліджував політичну комунікацію через соціальну теорію, надаючи контекст для аналізу взаємодії в публічному секторі [8]. Д. Перрі [9] і Н. Стевенсон [10], розглядали масову комунікацію як інструмент управлінських систем, що дозволяє адаптувати ці підходи до публічного управління. С. Баран і Д. Девіс запропонували теоретичні основи масових комунікацій, які автор може застосувати для аналізу зовнішньої взаємодії [11]. Н. Луманн акцентував на соціальній комунікації як елементі організаційних процесів, що має значення для оптимізації публічного управління [12].

Незважаючи на значний прогрес, ряд аспектів залишаються невирішеними. Так, у згаданих працях не розкрито детально практичні механізми реалізації взаємодії, не розглянуто сучасні цифрові інструменти, зокрема е-урядування, не враховано вплив зовнішніх факторів, таких як

глобалізація, не запропоновано конкретних моделей для подолання бар'єрів у взаємодії, не досліджено впливу війни чи кризових ситуацій на діалог з громадами та не адаптовано загальні теорії до постконфліктних реалій, таких як українські. Автор спираючись на ці дослідження, має на меті розробити комплексний підхід до внутрішньої (координація повноважень, інформаційний обмін) та зовнішньої (залучення громадян, міжнародна співпраця) взаємодії, що частково заповнить прогалини, але потребує подальшого аналізу впливу кризових факторів і цифрової трансформації.

3. Постановка завдання

Мета дослідження полягає у аналізі внутрішньої та зовнішньої взаємодії в системі публічного управління; визначенні їх впливу на ефективність та результативність діяльності органів публічної влади; розробленні рекомендацій щодо удосконалення механізмів взаємодії для підвищення якості публічного управління.

4. Методи та матеріали

Дослідження механізмів взаємодії в системі публічного управління базується на комплексному підході, що поєднує теоретичний аналіз та емпіричні методи. Аналіз ґрунтується на системному підході до вивчення публічного управління як багаторівневої структури, що включає взаємопов'язані компоненти – органи влади, громадянське суспільство, бізнес і міжнародні партнери. Використано метод контент-аналізу для вивчення нормативно-правових актів, таких як закони України про місцеві державні адміністрації та місцеве самоврядування, які регулюють взаємодію між рівнями влади. Це дозволяє виявити формальні механізми координації, такі як субординаційні, реординаційні та координаційні зв'язки, що визначають організаційну структуру управління.

Для оцінки практичних аспектів застосовуються методи порівняльного аналізу, що включають порівняння внутрішньої (між органами влади) та зовнішньої (з громадою, бізнесом, міжнародними організаціями) взаємодії в Україні з європейськими стандартами, зокрема моделями ЄС. Використано дані з офіційних джерел, таких як діяльність ООН, ПРООН, УВКБ ООН, а також програми європейської інтеграції, щоб проаналізувати міжнародну співпрацю. Кількісний підхід включає аналіз статистичних даних про використання цифрових платформ (наприклад, «Дія») та електронних петицій, що відображають рівень залучення громадян.

Якісні методи, такі як інтерв'ю з експертами та аналіз кейсів (громадські ради, партнерські проекти з бізнесом), доповнюють дослідження, дозволяючи виявити бар'єри (дублювання функцій, недостатня прозорість) та успішні практики (автоматизовані системи в ЄС). Матеріалами слугують законодавчі акти, наукові публікації, а також інформація з порталу «Дія» та міжнародних організацій. Синтез цих методів забезпечує всебічне розуміння механізмів взаємодії, їх класифікацію (вертикальна, горизонтальна, за суб'єктами, інструментами) та розробку рекомендацій для підвищення ефективності публічного управління в умовах цифровізації та глобалізації.

5. Результати та обговорення

Публічне управління являє собою багаторівневу систему, що складається з багатьох взаємопов'язаних та взаємодіючих компонентів. Взаємодія – це постійна співпраця у вирішенні як значних, так і повсякденних питань. Взаємодія різних органів державної влади зумовлена реалізацією функцій держави і спрямована на розробку і реалізацію довгострокових програм і планів соціально-економічного розвитку регіонів; координацію зусиль для виконання завдань, що мають велике значення для населення регіону; створення умов для структурної перебудови місцевого господарства та створення спільних державно-самоврядних організацій [13].

Якщо публічне управління – це система діяльності органів влади, яка спрямована на реалізацію публічних інтересів, то механізм – це сукупність інструментів, методів, процедур, які забезпечують цілеспрямовану діяльність. Тож, механізм взаємодії – спосіб організації кооперації між різними суб'єктами публічного управління (органи влади, громадськість, бізнес, громадські організації тощо).

Механізми взаємодії було б доцільно класифікувати за такими ознаками:

1. За рівнем управління – вертикальні (між центральними та регіональними органами) та горизонтальні (міжгалузеві, міжвідомчі, міжмуніципальні).

2. За суб'єктами – між органами влади; між інститутами громадянського суспільства (громадські ради, консультації, е-петиції); з бізнесом (партнерства, гранти, державно-приватні проекти) та з громадянами (портал «Дія», ЦНАПи, опитування, зворотний зв'язок).

3. За інструментами – правові (угоди, меморандуми, регламенти); організаційні (координаційні ради, спільні робочі групи); цифрові (електронні сервіси, аналітичні платформи) та фінансово-економічні (субвенції, трансферти, бюджети участі).

Управління є складним політичним явищем, що формується внаслідок взаємодії політичних інституцій. Саме політична взаємодія між гілками влади створює простір для активності та діяльності суб'єктів політичного процесу. Функціонування системи публічного управління в Україні значною мірою залежить від налагодженості внутрішніх взаємодій між її складовими.

Ключовими аспектами внутрішньої взаємодії є:

1. Чітке визначення повноважень та відповідальності кожного рівня влади та органу управління.

2. Забезпечення ефективної взаємодії між різними органами влади для досягнення спільних цілей.

3. Своєчасний та повний обмін інформацією між різними елементами системи для прийняття обґрунтованих рішень.

4. Встановлення механізмів контролю за діяльністю органів влади та забезпечення відповідальності посадових осіб за свої дії.

Зовнішня взаємодія у системі публічного управління передбачає відносини з громадянами, інститутами громадянського суспільства, бізнесом, міжнародними організаціями та іншими зовнішніми суб'єктами. Її метою є забезпечення відкритості, прозорості та підзвітності влади, залучення громадян до управління державою та врахування їх інтересів.

Ключовими аспектами зовнішньої взаємодії є:

1. Встановлення ефективних каналів зв'язку між владою та суспільством для обміну інформацією та врахування потреб громадян.

2. Залучення інститутів громадянського суспільства та бізнесу до розробки та реалізації державної політики.

3. Забезпечення можливості для громадян контролювати діяльність органів влади та брати участь у прийнятті рішень.

4. Розвиток співпраці з міжнародними організаціями та іншими країнами для вирішення глобальних проблем та обміну досвідом.

Основний Закон України чітко розділяє владу в державі на три гілки – законодавчу, виконавчу та судову. Специфіка органів виконавчої влади полягає в тому, що саме завдяки їх діяльності відбувається практичне застосування нормативно-правових актів в суспільне життя, здійснюються управлінські процеси. Виконавча влада забезпечує практичну реалізацію законів через управлінські процеси [14, с. 91]. І саме цей практичний вимір є сферою публічного управління, де чітке визначення повноважень та відповідальності кожного рівня влади та органу управління є необхідною умовою для ефективного функціонування системи.

Між структурними підрозділами органів влади в процесі виконання їх функціональних обов'язків повинні бути формальні та неформальні відносини, які забезпечують узгоджену роботу цих підрозділів для реалізації стратегічних завдань органів влади; своєчасне та ефективне поширення інформації для прийняття обґрунтованих рішень; узгодження дій підрозділів для запобігання дублюванню функцій; а також налагодження механізмів вирішення конфліктних ситуацій, у разі їх виникнення.

В. Тимків наводить таке визначення: «публічна служба – це політична та професійна діяльність громадян України в органах державної влади, органах місцевого самоврядування і їх апаратах та інших недержавних органах, на які законами покладено виконання публічних функцій держави» [15, с. 73].

У публічному управлінні беруть участь різноманітні суб'єкти до яких віднесено: органи публічної влади, органи місцевого самоврядування та громадські інституції. Ефективне публічне управління неможливе без налагодженої комунікації, що включає інформаційні

потоки, які забезпечують зручність управління, взаємовідносини та організаційні зв'язки. Комунікація сприяє обміну інформацією між рівнями управління та розвитку співпраці між організаціями, а також є ключовим каналом зв'язку між громадянами та органами влади [16].

Взаємодія між органами державної влади як по вертикалі, так і по горизонталі відбувається у формі управлінських зв'язків. Слід зазначити, що власне функціонування органу державної влади визначається раціональністю його взаємозв'язків у механізмі держави. В організаційній структурі державного управління в основному виділяють три види таких зв'язків: субординаційні, реординаційні та координаційні [13].

Субординаційні зв'язки пов'язані з упорядкуванням згори донизу, від керуючого до керованого; реординаційні зв'язки означають управління знизу вгору, від керованого до керуючого; координаційні зв'язки – це упорядкування на одному рівні між кількома суб'єктами, які можуть перебувати і на різних рівнях ієрархічно організованої системи управління.

В Україні до органів публічної влади належать: 1) органи державної влади: Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, інші центральні органи виконавчої влади України, конституційний суд України, суди загальної юрисдикції, правоохоронні органи; 2) органи місцевого самоврядування: обласні, міські, сільські та селищні ради України; 3) інші органи публічної влади: політичні партії, Збройні сили України, дипломатичні установи [17].

Розглядаючи взаємодію між законодавчою та виконавчою владою можна навести такі приклади:

– Верховна Рада України приймає закони, а Кабінет Міністрів України забезпечує їх виконання.

– Кабінет Міністрів України подає до Верховної Ради України проекти законів, зокрема проект Державного бюджету України.

– Верховна Рада України здійснює контроль за діяльністю Кабінету Міністрів України, зокрема шляхом заслуховування звітів та проведення парламентських слухань.

– Президент України має право вето щодо прийнятих законів.

Ця взаємодія є прикладом системи стримувань та противаг, що забезпечує баланс влади та запобігає її концентрації в руках однієї гілки. Процес подання та розгляду проектів законів, зокрема Державного бюджету, демонструє важливість комунікації та співпраці між законодавчою та виконавчою владою.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади взаємодіють таким чином:

1. Органи місцевого самоврядування здійснюють власні повноваження, а також делеговані їм повноваження органів державної влади.

2. Органи державної влади надають методичну та фінансову допомогу органам місцевого самоврядування.

3. Верховна рада України приймає закони, що регулюють діяльність органів місцевого самоврядування.

Ця взаємодія забезпечує вертикальну інтеграцію системи виконавчої влади та сприяє ефективному виконанню державної політики на місцях. Методична та організаційна допомога центральних органів влади місцевим адміністраціям сприяє підвищенню їх професіоналізму та ефективності [18].

Стосовно взаємодії між органами державної влади та місцевим самоврядування, то цей принцип демонструє децентралізацію влади та розподіл повноважень між державними та місцевими органами, делегування повноважень та надання фінансової допомоги для підтримки місцевого самоврядування [19].

Взаємодія між органами місцевого самоврядування різних рівнів сприяє горизонтальній інтеграції органів місцевого самоврядування та забезпечує координацію їх діяльності, створенню асоціацій та об'єднань, що дозволяє органам місцевого самоврядування спільно вирішувати проблеми та представляти свої інтереси.

Можливі проблеми у механізмі внутрішньої взаємодії:

1) різні структурні підрозділи одного органу влади можуть дублювати функції або працювати в протилежних напрямках. Щоб цього уникнути, потрібно впроваджувати чіткі механізми координації, регулярні наради та обмін інформацією;

2) несвоєчасне або неповне поширення інформації між підрозділами, що ускладнює прийняття рішень. Шляхи вирішення: використання сучасних інформаційних технологій, створення єдиних баз даних та налагодження ефективних каналів комунікації;

3) конкуренція між підрозділами або надмірна формалізація процедур. Для вирішення цього бар'єру, необхідна розробка чітких правил розподілу ресурсів, створення механізмів вирішення конфліктів та формування корпоративної культури, а також впровадження електронного документообігу та делегування повноважень.

Місцеве самоврядування має знайти баланс між двома завданнями: забезпечити участь громадян у вирішенні місцевих питань та створити ефективну владу, здатну задовольняти як нагальні потреби населення, так і інтереси загальнодержавного розвитку.

Публічне управління – це в першу чергу управління людьми. Вітчизняна практика модернізації державного управління стосується його оптимізації шляхом удосконалення управлінської діяльності, упорядкування розподілу управлінських функцій, розвитку е-урядування, поширення участі громадськості у ухваленні управлінських рішень.

На думку української дослідниці О. Крутій, державне управління як система суспільних відносин існує в різних формах взаємодії влади та громадськості. Традиційним є встановлення зворотного зв'язку між суспільством і владою [20].

Подальше удосконалення механізмів взаємодії, підвищення рівня комунікації та співпраці між різними суб'єктами публічного управління є важливим завданням для забезпечення ефективного державного управління.

Європейська модель публічного управління для України потребує зміни базових завдань:

- 1) мети, ролі, функцій, процедур діяльності, структури органів влади;
- 2) впровадження інструментів сталого розвитку економіки, спрямованої на забезпечення добробуту населення;
- 3) відновлення довіри у населення до органів влади;
- 4) забезпечення взаємодії між владою та інститутами громадянського суспільства [21].

До зовнішньої взаємодії у системі публічного управління належать відносини органів публічної влади з: громадянами, інститутами громадянського суспільства (ІГС), бізнесом, засобами масової інформації (ЗМІ), міжнародними організаціями.

Зовнішня взаємодія повинна забезпечувати:

- відкритість та прозорість діяльності органів влади;
- підзвітність влади перед суспільством;
- залучення громадян до управління державою;
- врахування інтересів різних груп населення;
- залучення зовнішніх ресурсів та експертизи.

Зокрема, важливим аспектом взаємодії з громадянами є забезпечення їхньої активної участі в управлінні державними справами. Для цього використовуються різноманітні інструменти, такі як електронні петиції, громадські слухання та інші форми прямої демократії [22].

Співпраця з громадськими організаціями дає можливість участі ІГС у розробці та реалізації державної політики та у громадському контролі.

Особливої уваги сьогодні потребує взаємодія зі ЗМІ – це інформування громадськості, публікація офіційних повідомлень, проведення прес-конференцій.

Одним із важливих аспектів у зовнішній взаємодії в системі публічного управління є співпраця з міжнародними організаціями, оскільки саме це дозволяє Україні залучати ресурси, обмінюватися досвідом та вирішувати спільні проблеми.

Так, Україна є членом ООН з 1945 року та бере участь у діяльності її органів та спеціалізованих установ, співпрацює з Програмою розвитку ООН (ПРООН) у сфері сталого розвитку, демократичного врядування та подолання наслідків конфлікту, взаємодіє з Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) для допомоги внутрішньо переміщеним особам та біженцям.

Україна прагне до інтеграції з ЄС та реалізує Угоду про асоціацію, що передбачає співпрацю в різних сферах, включаючи економіку, юстицію та внутрішні справи; бере участь у програмах та проектах ЄС, спрямованих на підтримку реформ та розвиток інфраструктури; взаємодіє з іншими інституціями ЄС з питань європейської інтеграції.

Взаємодія охоплює різні сфери публічного управління, включаючи: політичну співпрацю (ООН, ЄС, НАТО, ОБСЄ), економічну співпрацю (МВФ, Світовий банк, ЄБРР, ЄС), гуманітарну співпрацю (УВКБ ООН, МКЧХ), співпрацю у сфері безпеки (НАТО, ОБСЄ). Ці приклади

демонструють різноманітність та важливість взаємодії органів публічної влади України з міжнародними організаціями для забезпечення національних інтересів та вирішення глобальних проблем.

Взаємодія з міжнародними організаціями може впливати і на внутрішню політику України, оскільки передбачає виконання міжнародних зобов'язань та впровадження міжнародних стандартів.

Можливі проблеми у механізмі зовнішньої взаємодії:

1. Недостатня прозорість (відсутність доступу до інформації та низький рівень підзвітності). Для уникнення такої проблеми необхідно проведення публічних консультацій, доступ до публічної інформації та механізм громадського контролю.

2. Відсутність зворотнього зв'язку з громадянами, ігнорування їхніх інтересів. Для вирішення цього питання необхідно використання різноманітних каналів комунікації, проведення опитувань та фокус-груп, а також використання платформ для обговорення суспільно важливих питань.

3. Вплив зовнішніх факторів – як приклад, війна, політична нестабільність, економічна криза або міжнародні конфлікти, які ускладнюють взаємодію з міжнародними організаціями. Для вирішення цих проблем необхідна розробка стратегій адаптації до змін, диверсифікація партнерів та активне залучення до міжнародних ініціатив.

Тож, налагодження та постійне вдосконалення механізмів взаємодії і є ключовим елементом ефективного публічного управління.

Для цього необхідно:

1. Створювати правові механізми, що регулюють відносини між різними суб'єктами публічного управління та забезпечують їх ефективну взаємодію.

2. Зміцнювати органи влади, підвищувати професіоналізм державних службовців та створювати умови для їх ефективної роботи.

3. Сприяти розвитку інформаційного суспільства, забезпечувати доступ громадян до інформації та створювати механізми для їх участі в управлінні державою.

4. Залучати інститути громадянського суспільства та бізнес до розробки та реалізації державної політики, розвивати міжнародне співробітництво.

Прикладами ефективною взаємодії є:

– платформа «Дія» як універсальний цифровий інструмент держави;

– громадські ради при міністерствах;

– платформи електронної демократії (наприклад, «Е-єдність»);

– партнерські проекти з бізнесом у сфері цифрової трансформації. У країнах ЄС ефективно функціонують міжгалузеві офіси взаємодії, автоматизовані системи управління запитами громадян, платформи участі в прийнятті рішень.

6. Висновки

Отже, система публічного управління в Україні потребує подальшого вдосконалення, зокрема шляхом впровадження європейських стандартів управління, розвитку е-урядування, зміцнення інституційної спроможності органів влади та підвищення рівня довіри громадян. Розвиток партнерських відносин між державою, громадянським суспільством та міжнародними організаціями сприятиме ефективному виконанню державної політики та забезпеченню сталого розвитку країни.

Ключовими аспектами внутрішньої взаємодії є чітке розмежування повноважень і відповідальності, ефективний обмін інформацією, координація діяльності органів влади та створення механізмів контролю. Зовнішня взаємодія охоплює відносини з громадянами, бізнесом, ЗМІ та міжнародними організаціями, сприяючи розвитку демократичних процесів та інтеграції України у світову спільноту.

Ефективність взаємодії в системі публічного управління визначає рівень координації, швидкість реагування влади, ступінь довіри суспільства та сталість інституційної системи. Тому створення гнучких, прозорих, орієнтованих на цифрову трансформацію механізмів має стати пріоритетом державної політики на всіх рівнях.

References

1. Yashchenko, T. M. (2017). *Spivvidnoshennia poniat vzaïemodiïa ta vzaïemovidnosyny v systemi derzhavnoho upravlinnia* [Correlation of the concepts of interaction and relationships in the system of public administration]. *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezydentovi Ukrainy. Seria: Derzhavne upravlinnia – Bulletin of the National Academy of Public Administration under the President of Ukraine. Series: Public Administration*, (2), 19–25. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2017_2_5 (in Ukrainian)
2. Rubtsov, V. P., & Perinska, N. I. (2008). *Derzhavne upravlinnia ta derzhavni ustanovy* [Public administration and public institutions] (Yu. P. Surmin, Ed.). Kyiv: Universytet "Ukraina". (in Ukrainian)
3. Pchielina, O. (2015). *Shchodo poniattia ta sutnosti vzaïemodii pid chas rozsliduvannia zlochyniv u sferi sluzhbovoi diïalnosti* [On the concept and essence of interaction during the investigation of crimes in the field of official activity]. *Natsionalnyi yurydychnyi zhurnal: Teoriia i praktyka – National Legal Journal: Theory and Practice*, (1), 167–172. <https://dspace.univd.edu.ua/entities/publication/3aad0836-6f86-4c20-872e-0129c5254c30> (in Ukrainian)
4. Sytnik, S. V. (2011). *Upravlinska vzaïemodiïa yak umova realizatsii osobystisnoho potentsialu* [Managerial interaction as a condition for the realization of personal potential]. *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Psykholohiia – Bulletin of Odesa National University. Psychology*, 16(11, Pt. 1), 114–120. <http://psysocwork.onu.edu.ua/old/issue/view/8131> (in Ukrainian)
5. Haman, P. I. (2011). *Subiekt-objektna ta komunikatyvna paradyhmy orhanizatsii i funktsionuvannia mistsevoho samovriaduvannia* [Subject-object and communicative paradigms of the organization and functioning of local self-government]. *Derzhavne upravlinnia: Udoshkonalennia ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, (9). http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2011_9_3 (in Ukrainian)
6. Haieva, N. P. (2016). *Zasady vzaïemodii orhaniv derzhavnoi vlady i obiednan hromadian: Teoretychnyi aspekt* [Principles of interaction between public authorities and civil society associations: A theoretical aspect]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava – Journal of Kyiv University of Law*, (3), 86–90. <http://jnas.nbuv.gov.ua/uk/article/UJRN-0001041970> (in Ukrainian)
7. Dreshpak, V. M., & Lipovskaya, N. A. (2015). [Zabezpechennia dialohu orhaniv publichnoi vlady z terytorialnoiu hromadoiu: teoretychni ta prykladni aspekty] Providing dialogue of public authorities with territorial communities: theoretical and applied aspects. *Public Administration Aspects*, 3(5-6), 57–65. <https://doi.org/10.15421/151549> (in Ukrainian)
8. Davis, A. (2010). *Political communication and social theory*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203847299>
9. Perry, D. K. (2001). *Theory and research in mass communication: Contexts and consequences*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781410604033>
10. Stevenson, N. (2002). *Understanding media cultures: Social theory and mass communication*. Sage Publications. <https://www.torrossa.com/en/resources/an/4913843>
11. Baran, S. J., & Davis, D. K. (2006). *Mass communication theory: Foundations, ferment, and future*. Cengage Learning.
12. Luhmann, N. (2022). *Kommunikation, soziale* [Social communication]. In V. Tacke & E. Lukas (Eds.), *Schriften zur Organisation* (Vol. 5). Springer VS. https://doi.org/10.1007/978-3-658-23434-8_46
13. Kovbasiuk, Yu. V., Vashchenko, K. O., & Surmin, Yu. P. (Eds.). (2012). *Derzhavne upravlinnia* [Public Administration] (Vol. 1). Kyiv–Dnipro: NADU.
14. Hlahovych, M. V., & Didenko, N. H. (2021). *Povnovazhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy, funktsii ta vidpovidalnist* [Powers of the Cabinet of Ministers of Ukraine, functions and responsibility]. *Investytsii: Praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (7), 91–95. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2021.7.91>
15. Tymkiv, V. (2012). *Poniatini aspekty stanovlennia publichnoi sluzhby v Ukraini* [Conceptual aspects of the formation of public service in Ukraine]. *Investytsii: Praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, (3), 70–73. http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2012/21.pdf
16. Drahomyretska, N. M., & Kandahura, K. S. (2017). *Komunikatyvna diïalnist v derzhavnomu upravlinni: Navchalnyi posibnyk* [Communicative activity in public administration: Textbook]. Odesa: ORIDU NADU.
17. Ravliuk, A. H. (2019). *Zmist poniattia orhanu derzhavnoi vlady* [The content of the concept of a public authority]. *Aktualni problemy derzhavy i prava – Current Issues of the State and Law*, (84), 54–62. <https://doi.org/10.32837/apdp.v0i84.150>
18. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025, January 8). *Pro mistsevi derzhavni administratsii: Zakon Ukrainy No. 3599-IX* [On local state administrations: Law of Ukraine No. 3599-IX]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>

19. Verkhovna Rada of Ukraine. (2025, March 5). *Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini: Zakon Ukrainy No. 4080-IX* [On local self-government in Ukraine: Law of Ukraine No. 4080-IX]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
20. Krutii, O. M. (2008). *Dialohova vzaiemodiia orhaniv derzhavnoi vlady ta hromadskosti: Monohrafiia* [Dialogical interaction of public authorities and the public: Monograph]. Kharkiv: Vydavnytstvo KhRI NADU "Mahistr".
21. Yevdokimova, V. (2013). Svitovyi dosvid modelei derzhavnoho upravlinnia yak arkhetypna skladova dlia vdoskonalennia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia v Ukraini [Global experience of public administration models as an archetypal component for improving public administration mechanisms in Ukraine]. *Publichne upravlinnia: teoriia ta praktyka – Public Administration: Theory and Practice*, (Special issue), 49–54. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pubupr_2013_spets.vip.8
22. Verkhovna Rada of Ukraine. (2015, July 2). *Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro zvernennia hromadian" shchodo elektronnoho zvernennia ta elektronnoi petytsii* [On amendments to the Law of Ukraine "On citizens' appeals" regarding electronic appeal and electronic petition]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-19#Text>